

ЗАКОН ЗА РЕЗЕРВА НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Този закон урежда обществените отношения свързани с ръководството, състава, подготовката, отчета и службата в резерва на въоръжените сили на Република България.

Чл.2. (1) Резерв на въоръжените сили на Република България са определените с този закон български граждани и техника за комплектуване на военните формирования и структурите на въоръжените сили в мирно и военно време.

(2) Българските граждани и техниката, предназначени за комплектуване на военните формирования от Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната са резерв на въоръжените сили по чл.50, ал.1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл.3. (1) Резервът се комплектува на доброволен и задължителен принцип.

(2) Доброволният принцип се прилага за български граждани, които са изявили желание да служат в резерва или да предоставят техника за определен период от време по ред и при условия, определени в този закон и сключен договор. За срока на действие на договора българските граждани придобиват статус на резервисти, а техниката - статус на техника-резерв.

(3) Задължителният принцип се прилага за български граждани, които не са със статус на резервисти, но притежават военна или друга специална подготовка или техника, и могат да получат мобилизационно назначение. Гражданите придобиват статус на запасни, а техниката-статус на техника-запас.

Чл. 4. (1) Българските граждани и техниката, предназначени за комплектуване на структурите на Министерството на вътрешните работи, Държавната агенция „Национална сигурност”, Националната служба за охрана и Националната разузнавателна служба при въвеждане на извънредно положение и във военно време, формират резерв съответно на Министерството на вътрешните работи, на Държавната агенция „Национална сигурност”, на Националната служба за охрана и на Националната разузнавателна служба.

(2) Числеността на личния състав и техниката на резервите по ал. 1 се определя с акт на Министерски съвет по предложение на съответния министър или ръководител на ведомство, съгласувано с министъра на отбраната.

(3) Българските граждани и техниката по ал. 1 имат статус на запасни.

(4) Подготовката и използването на резервите по ал. 1 се планирана, организира и ръководи от съответния министър или ръководител на ведомство.

(5) Воденето на отчета и извикването на резервите по ал. 1 се осъществява от органите за водене на военния отчет по ред и при условия, определени в наредба на Министерския съвет за военния отчет.

(6) Дейностите, свързани с резервите по ал. 1, се осигуряват финансово от държавния бюджет чрез бюджетите на Министерството на вътрешните работи, Държавната агенция „Национална сигурност”, Националната служба за охрана, Националната разузнавателна служба.

Чл. 5. (1) Български граждани и техниката, предназначени за комплектуване на структури на подчинение на областни управители и кметове на общини за защита на населението при бедствия, формират териториален резерв на областта или общината.

(2) Областите и/или общините, към които се създава териториален резерв, числеността на личния състав и на техниката за този резерв се определят с акт на Министерски съвет по предложение на областни управители и кметове на общини, съгласувано с министъра на отбраната.

(3) Българските граждани и техниката, включени в териториалния резерв, имат статус на резервисти.

(4) Подготовката и използването на териториалния резерв се планирана, организира и ръководи от областния управител или кмета на община, към която има създаден такъв резерв.

(5) Воденето на отчета и извикването на териториалния резерв се осъществява от органите за водене на военния отчет по ред и при условия, определени в наредба на Министерския съвет за военния отчет.

(6) Дейностите, свързани с териториалния резерв, се осигуряват финансово от държавния бюджет чрез бюджетите на съответния областен управител или кмет на община.

Чл. 6. Специфичните изисквания за комплектуването и използването на резервите по чл. 4 и чл. 5 се определят със съвместна инструкция между министъра на отбраната и съответния ръководител на министерство, ведомство, областния управител или кмета на община.

Чл. 7. (1) Резервът от личен състав се състои от доброволен резерв и запас.

(2) Доброволният резерв е предназначен за комплектуване на:

1. военните формирования от Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната с личен състав за изпълнението на задачи по отбраната на страната в мирно време, по време на кризи и при обявяване на извънредно положение;

2. военните формирования от въоръжените сили с личен състав за участие в операции и мисии извън територията на Република България в мирно време;

3. структурите на териториалния резерв с личен състав в мирно време при обявяване на бедствено положение.

(3) Запасът е предназначен за:

1. комплектуване с личен състав на формиращи се военновременни формирования и структури за допълване на въоръжените сили във военно време;
2. поддържане на комплектуваността на военните формирования и структурите от въоръжените сили при продължителни военни действия във военно време.

Чл. 8. (1) Службата на българските граждани в резерва е служба с особено предназначение, която се изпълнява по този закон и актовете за неговото прилагане.

(2) Службата в доброволния резерв е:

1. активна служба;
2. разположение за активна служба.

(3) Активната служба е военна служба и включва период от време, през който резервистът е извикан за изпълнение на задачи в състава на военните формирования от въоръжените сили или структури на териториалния резерв, за придобиване на военна, специална подготовка или за обучение в курсове за повишаване на квалификацията или преквалификация.

(4) Разположение за активна служба е период от време, през който резервистът не е извикан на активна служба, но е в готовност за изпълнение на задачи на активната служба.

(5) Службата в запаса е период от време, през който българският гражданин с военна или друга специална подготовка и с мобилизационно назначение, има готовност за изпълнение на задачи във военно време.

(6) При обявяване на извънредно положение на територията на страната или на част от нея, резервистите, включени в решението или указа по чл. 122, ал. 2 на Закона за отбраната и въоръжените сили се извикват на активна служба.

(7) При обявяване на положение на война или военно положение службата в резерва на въоръжените сили за резервистите от доброволния резерв и за запасните, получили мобилизационно назначение, преминава във военновременна служба.

Чл.9. (1) Техниката-резерв е предназначена за комплектуване с техника на военните формирования от въоръжените сили и структурите на териториалния резерв.

(2) Техниката-резерв, извикана за изпълнение на задачи е техника-резерв с активно използване. Във времето, през което техниката не е извикана за използване се счита за техника-резерв на разположение за активно използване.

(3) При обявяване на извънредно положение на територията на страната или на част от нея, техниката-резерв, включена в решението или указа по чл. 122, ал. 2 на Закона за отбраната и въоръжените сили се извиква на активна служба.

(4) Техниката-запас е предназначена за комплектуване на военновременни формирования на въоръжените сили във военно време, а техниката-запас на структурите по чл.4 - при въвеждане на извънредно положение и във военно време.

Чл.10. Държавата гарантира на резервистите и техните работодатели/органи по назначаване, както и на собствениците на техниката-резерв, специфични права, установени в този закон и сключения договор.

Чл.11. На резервистите и запасните могат да се присвояват военни звания, да се повишават и понижават във военно звание по ред и условия, определени в правилника за прилагане на закона.

Чл.12. (1) Резервистите и запасните носят униформа и отличителни знаци, определени със заповед на министъра на отбраната.

(2) Правилата за носене на униформа и отличителните знаци се определят с Устава на въоръжените сили и актовете на ръководителите на съответните министерства и ведомства.

Чл.13. (1) За високи постижения в службата в резерва и за заслуги към отбраната на страната резервистите, запасните и военноотчетните лица могат да бъдат награждавани от съответния министър или ръководител на ведомство или от оправомощено длъжностно лице, с отличия и награди при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона.

(2) Левовата равностойност на наградите по ал. 1 не се облага с данък.

Глава втора

РЪКОВОДСТВО НА РЕЗЕРВА

Чл.14. Ръководството на резерва на въоръжените сили се осъществява от:

1. Народното събрание;
2. президента на републиката;
3. Министерския съвет;
4. ръководителите на министерства и ведомства по чл. 4, областните управители и кметове на общини;
5. министъра на отбраната.

Чл. 15. Народното събрание:

1. в рамките на общата численост на въоръжените сили определя общата численост на доброволния резерв по предложение на Министерски съвет;
2. създава в мирно време военни формирования и структури за допълване на въоръжените сили във военно време по предложение на Министерски съвет.

Чл.16. Президентът на републиката обявява обща или частична мобилизация на резерва на въоръжените сили и за резервите по чл. 4 по предложение на Министерския съвет.

Чл.17. Министерският съвет:

1. определя държавната политика по отношение на резерва на въоръжените сили на Република България;
2. предлага на Народното събрание да определи общата численост на доброволния резерв за въоръжените сили;
3. предлага в мирно време на Народното събрание създаване на военни формирования и структури за допълване на въоръжените сили във военно време;
4. предлага на президента на републиката обявяване на обща или частична мобилизация на резерва на въоръжените сили и за резервите по чл. 4;
4. определя структурата и изграждането на резерва на въоръжените сили;
6. определя структурата и числеността на резервите по чл.4 и чл. 5;
7. определя областите и общините, в които се създават структури на териториалния резерв;

Чл.18. Ръководителите на министерствата и ведомства по чл. 4:

1. осъществяват държавната политика по отношение на резерва в подчинените им министерства и ведомства;
2. внасят в Министерския съвет предложение за структурата и числеността на резерва в министерството или ведомството, което ръководят, съгласувано с министъра на отбраната;
3. ежегодно правят предложения до министъра на отбраната за подготовката на техни ръководни кадри и служители за обучение по въпросите, свързани с резерва.

Чл.19. Областните управители и кметове на общини:

1. внасят в Министерския съвет предложение за структурата и числеността на териториалния резерв в областта (общината), която ръководят, съгласувано с министъра на отбраната;
2. в мирно време, съгласувано с министъра на отбраната, организират използването и ръководят структурите на териториалния резерв на съответната област или община, при обявено бедствено положение;
3. подпомагат воденето на военния отчет на българските граждани, оповестяването и доставянето на резервисти, запасни и техника;
4. предоставят помещения и осигуряват в административно отношение дейността на органите за водене на военния отчет;
5. ежегодно изготвят предложения до министъра на отбраната за подготовка на техни ръководни кадри и служители за обучение по въпросите, свързани с резерва.

Чл.20. Министърът на отбраната:

1. осъществява провеждането на държавната политика по въпросите на резерва;
2. ръководи дейностите по планиране, организиране, управление, отчета, подготовката и използването на резерва на въоръжените сили;
3. внася предложение в Министерския съвет за структура и численост на резерва на въоръжените сили;

4. разпределя личния състав и техниката на резерва по военни формирования на въоръжените сили;

5. предлага на Министерски съвет създаване на военни формирования и структури за допълване на въоръжените сили във военно време;

6. разкрива и организира курсове по военна подготовка на българските граждани;

7. съгласува предложенията за структурата и числеността на резервите по чл. 4 и чл. 5;

8. сключва, изменя и прекратява или оправомощава длъжностни лица да сключат, изменят и прекратяват договори за служба в доброволния резерв с резервисти и договори за предоставяне на техника-резерв за нуждите на резерва на въоръжените сили.

Глава трета

УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЗЕРВА НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ

Чл.21. (1) Дейностите по планиране, организиране, управление, подготовка, използване и водене на отчета на резерва на въоръжените сили по чл. 50, ал.1, т.7 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България се осъществява от министъра на отбраната чрез Централно военно окръжие.

(2) Централното военно окръжие е военно формирование на пряко подчинение на министъра на отбраната - второстепенен разпоредител с бюджетни кредити.

(3) Териториалните структури на Централното военно окръжие са органите за водене на военния отчет по този закон.

(4) Дейността на Централното военно окръжие се определя с акт на Министерския съвет.

Глава четвърта

ДОБРОВОЛЕН РЕЗЕРВ

Раздел I

Състав на доброволния резерв

Чл.22.(1) Доброволният резерв включва резервисти с военно звание, положили военна клетва, които отговарят на следните условия:

1. да са пълнолетни граждани на Република България и да нямат друго гражданство;

2. да са годни и психологически пригодни за военна служба;

3. да имат висше образование за офицерите, средно или по-високо образование - за офицерските кандидати и сержантите (старшините), за войниците (матросите) средно, по-високо образование или основно за длъжности определени с акт на министъра на отбраната;

4. да не са по-възрастни от:

а) за войниците (матросите) - 45 години;
б) за сержантите (старшините), офицерските кандидати и офицерите - 50 години.

5. да не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер;

6. срещу тях да няма образувано наказателно производство за умишлено престъпление от общ характер;

7. да не са освобождавани от военна служба поради наложено дисциплинарно наказание "уволнение";

8. да имат необходимото разрешение за достъп до класифицирана информация;

9. да са сключили договор за служба в доброволния резерв.

(2) Годността за военна служба по ал. 1, т. 2 се определя от военномедицински органи при условия и по ред, определени с акта на министъра на отбраната по чл. 141, ал.2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(3) Психологическата пригодност за военна служба се определя от специализирани звена и органи по психологическото осигуряване във въоръжените сили при условия и по ред, определени с акта на министъра на отбраната по чл. 141, ал.3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(4) Министърът на отбраната може да определи длъжности за резервисти, които да се заемат от лица с основно образование, когато за заемане на длъжността не се изисква достъп до класифицирана информация.

(5) Министърът на отбраната може да определи длъжности за резервисти, които да се заемат от български граждани с двойно гражданство, при спазване на изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

Чл.23. Пределната възраст за служба в доброволния резерв е:

1. за войниците (матросите) и сержантите (старшините)- 55 години;
2. за офицерските кандидати и офицерите - 60 години.

Чл.24. Разпоредбите на чл. 22 и 23 се прилагат и за резервистите от териториалния резерв.

Раздел II

Приемане на служба в доброволния резерв

Чл.25. (1) Длъжностите, определени за приемане в доброволния резерв на въоръжените сили се обявяват на интернет страницата на Министерството на отбраната, а за приемане в териториалния резерв - на интернет страницата на съответната област или община.

(2) Длъжностите по ал.1 се заемат след провеждане на конкурс по документи.

(3) Редът за приемане в доброволния резерв се определя в правилника за прилагане на закона.

Раздел III

Договор за служба в доброволния резерв

Чл.26.(1) Правоотношението по изпълнение на службата в доброволния резерв възниква въз основа на договор.

(2) В договора за служба се определят наименованието на длъжността, на която резервистът се назначава, съответстващото военно звание, условията за обучение, повишаване на квалификацията и преквалификация, срокът, мястото на службата, редът за извикване, времето на готовност за явяване, участието в операции и мисии извън територията на страната, възнаграждението, правата и задълженията на страните по договора, обезщетението за работодателя/органа по назначаване за времето на изпълнение на активна служба от резервиста и предвидените неустойки при виновно неизпълнение на договора.

Чл.27. С допълнително споразумение към договора се договаря длъжността и военното формирование, в което ще се изпълнява службата на резервиста при операции или мисии извън територията на страната.

Чл.28.(1) Договорът за служба в доброволния резерв за нуждите на въоръжените сили е тристранен и се подписва от резервиста, от министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице и от работодателя/органа по назначаване на резервиста.

(2) Договорът за служба в териториалния резерв се подписва от резервиста, от съответния областен управител, кмет на община или оправомощено длъжностно лице и от работодателя/органа по назначаване на резервиста.

(3) Екземпляр от договора се съхранява в резервиста, в органите по военния отчет и във военното формирование, за чиито нужди е сключен договора, респективно в областната или общинската администрация.

(4) Условията и реда за сключване, изменение и прекратяване на договора се определя в правилника за прилагане на закона.

Чл.29.(1) Максималният срок на договора за служба в доброволния резерв не може да бъде по-голям от 5 години, ако в този срок резервистът не навършва пределна възраст за служба в доброволния резерв.

(2) Действието на договора може да се удължи по желание на страните по договора, но за не повече от срока по ал. 1.

Чл.30. Договорът за служба в доброволния резерв/териториалния резерв се прекратява преди изтичане на срока, без всяка една от страните да дължи предизвестие, в следните случаи:

1. по взаимно съгласие на страните, изразено писмено;
2. при навършване на пределната възраст за съответното военно звание, посочена в чл. 23;
3. неизпълнение на задължение по договора;
4. при настъпила негодност за военна служба;

5. преминаване на платена изборна длъжност;
6. приемане на военна служба или при възникване на правоотношения с министерствата и ведомствата по чл. 4;
7. бременност, раждане и отглеждане на дете до 3 годишна възраст;
8. със смъртта на резервиста.

Чл. 31. (1) Договорът за служба в доброволния/териториалния резерв може да бъде прекратен с писмено предизвестие от резервиста до министъра на отбраната, респективно до областен управител, кмет на община или до оправомощеното длъжностно лице.

(2) Срокът на предизвестieto е 3 месеца и започва да тече от деня, следващ получаването на предизвестieto. Предизвестieto може да бъде оттеглено до изтичането му със съгласието на министъра на отбраната, респективно на областен управител, кмета на община или оправомощеното длъжностно лице.

Чл. 32.(1) Договорът за служба в доброволния резерв се прекратява с писмено предизвестие от министъра на отбраната, респективно от областния управител, кмет на община или оправомощеното длъжностно лице при:

1. решение за намаляване на числеността на доброволния/териториалния резерв;
2. настъпило несъответствие на резервиста с изискванията по чл. 22, ал.1.

(2) Срокът на предизвестieto е 1 месец и започва да тече от деня, следващ получаването на предизвестieto.

Чл.33.(1) Договорът за служба в доброволния резерв за въоръжените сили се прекратява с писмена заповед на министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Договорът за служба в териториалния резерв се прекратява с писмена заповед на съответния областен управител, кмет на община или оправомощено длъжностно лице.

Раздел IV

Активна служба в доброволния резерв

Чл.34.(1) За начало на активната служба се счита явяването на резервиста за изпълнение на задачи в състава на военните формирования на въоръжените сили, за придобиване на военна и специална подготовка или за обучение в курсове за повишаване на квалификацията или преквалификация.

(2) Резервистите от териториалния резерв се извикват на активна служба за подготовка и за участие в мероприятия при бедствия, провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, охрана на обществения ред на територията на засегнатите от бедствия райони.

(3) Със заповед на командира/началника/ на военното формирование провеждащо военна подготовка, ръководителите на специализирани учебни центрове и учебни центрове към военни училища и военни академии, областния

управител или кмета на общината се определя началото и края на активната служба.

(4) По време на активната си служба резервистът може да изпълнява задълженията си на пълно или намалено служебно време, в съответствие с уговорено в договора.

(6) Времето, през което резервистът е на активна служба се зачита за трудов стаж от първа категория.

(7) Активната служба в доброволния резерв се изпълнява по ред, определен в правилника за прилагане на закона.

Чл.35. (1) За времето на активната служба резервистът от доброволния резерв има правата и задълженията на военнослужещ, с изключение на задълженията по чл. 182, ал.1 и чл. 188 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) Резервистите по време на активната служба не могат:

1. да извършват пропагандна и агитационна дейност в полза или във вреда на политически партии, движения или коалиции с политически цели, на синдикални организации и на кандидати за изборни длъжности;

2. да участват в събрания, митинги и манифестации на политически партии, движения или коалиции с политически цели, когато носят военна униформа;

3. да отказват изпълнение на служебните си задължения по религиозни, атеистични, политически и идеологически мотиви или да извършват религиозна или атеистична пропаганда, когато изпълняват задължения по служба;

(3) При наличие на обстоятелствата по ал. 1, резервистите се отстраняват от изпълнение на служебни задължения и договорът им за служба в резерва се прекратява без предизвестие.

(4) Резервистът получава основно и допълнителни възнаграждения или част от тях, пропорционално на продължителността на активната служба.

Чл.36. (1) Резервистът изпълнява активната служба в състава на военно формирование, съгласно подписания договор.

(2) За извикването на резервиста за изпълнение на активна служба се уведомява работодателя/органа по назначаването му от органите по военния отчет.

(3) Разходите за път на резервиста от населеното място по местоживееене до населеното място за изпълнението на службата и обратно са за сметка на военното формирование.

Чл.37.(1) Когато резервистът има договор за служба във военно формирование, определено за участие в операции и мисии, той може да бъде извикан на активна служба за подготовка с продължителност до шест месеца.

(2) В годината на подготовка по ал. 1, резервистът не се извиква на активна служба за обучение в курсове за повишаване на квалификацията и преквалификация.

(3) В годината на участие в операция или мисия и две години след датата на завръщането резервистът не се извиква на активна служба за обучение в курсове за повишаване на квалификацията и за преквалификация.

Чл.38.(1) Резервистът се явява на активна служба за участие в операции и мисии в състава на военно формирование, съгласно подписания договор.

(2) Резервистът се уведомява за извикването му за подготовка за участие в операции и мисии не по-късно от шест месеца преди началото ѝ.

(3) Периодът за подготовка и участие в мисия или операция не трябва да превишава 12 месеца.

Чл.39.(1) Резервистите могат да се извикват на активна служба за заместване на отсъстващ повече от 30 работни дни военнослужещ.

(2) За заместването се отдава писмена заповед на командира/началника на военното формирование.

(3) Редът и срока за заместване се определят в правилника за прилагане на закона.

(4) Средствата за основно и допълнително възнаграждение на резервистите по ал. 1 са за сметка на военното формирование.

Чл.40.(1) Резервистите могат да се извикват на активна служба за временно изпълнение на задълженията на вакантна длъжност на военнослужещ.

(2) Редът и срока за временно изпълнение на задълженията на вакантна длъжност на военнослужещ се определят в правилника за прилагане на закона.

(3) Средствата за основно и допълнително възнаграждение на резервистите по ал. 1 са за сметка на военното формирование.

Чл.41. Резервистът може да бъде преназначен на длъжност в обхвата на притежаваното военно звание по ред, определен в правилника за прилагане на закона.

Чл.42. В случай, че резервистът е извикан на активна служба по установения в този закон ред, но е възпрепятстван да се яви във военното формирование или структурата на териториалния резерв, той е длъжен незабавно да уведоми органите по военния отчет, като при виновно поведение-дължи уговорената в договора неустойка.

Чл.43. За времетраенето на активната служба резервистът, има право на служебен отпуск от работодателя по условията на чл. 158 от Кодекса на труда или чл. 62, ал.1, т.6 и ал.2 от Закона за държавния служител.

Чл.44. За времетраенето на активната служба резервистите и семействата им не могат да бъдат принудително изваждани от ведомствени жилища, в които са били настанени по установения ред.

Чл.45. По време на активна служба трудовото или служебното правоотношение с резервиста не може да бъде прекратявано от страна на работодателя/органа по назначаването.

Чл.46. (1) Работодател/орган по назначаването, който е в трудово или служебно правоотношение с резервист, има право на парично обезщетение от държавата за времето, през което резервистът е бил на активна служба.

(2) Видът и размерът на обезщетението по ал. 1 се определя в договора за служба в доброволния резерв.

(3) Искането за обезщетение се отправя писмено в 30-дневен срок след края на активната служба на резервиста до длъжностното лице, сключило договора за служба в доброволния резерв.

(4) Длъжностното лице, сключило договора за служба в доброволния резерв, се произнася по искането в 30-дневен срок от получаването му. При положително решение изплащането на обезщетението се извършва по банков път в 14-дневен срок.

Раздел V

Разположение за активна служба

Чл.47. (1) За начало на разположението за активна служба на резервиста се счита датата на сключения договор.

(2) За времето на разположение за активна служба резервистът получава за всяка година обезщетение в размер на едно основно месечно възнаграждение на военнослужещ с военно звание, съответстващо на военното звание на резервиста.

(3) Резервист, който в договора е поел задължение да участва в мисии и операции извън страната, получава за времето на разположение за активна служба, обезщетение, равно на годишното парично възнаграждение по ал. 1 умножено по 1.5.

(4) Годишните парични обезщетения на резервистите от Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната се изплащат от ръководителите на органите по военния отчет към момента на навършване на всяка година служба в резерва.

(5) Годишните парични обезщетения на резервистите от териториалния резерв се изплащат от съответния областен управител или кмет на община към момента на навършване на всяка година служба в териториалния резерв.

(6) За времето на разположение за активна служба резервистите имат право на:

1. предимство при приемане на военна служба или при постъпване на обучение във военни училища, при равни други условия;

2. предимство при постъпване на служба като държавен служител в държавната администрация, при равни други условия;

3. ползване на болниците за долекуване, продължително лечение и рехабилитация и почивните бази на Министерството на отбраната по ред и условия, определени с акт на министъра на отбраната.

Чл. 48. Времето на разположение за активна служба не се счита за трудов и осигурителен стаж.

Раздел VI

Подготовка на доброволния резерв

Чл. 49. (1) Подготовката на резервистите от доброволния резерв е индивидуална и колективна.

(2) Индивидуалната подготовка е насочена към придобиване на знания и умения за изпълнение на функционалните задължения за служба в резерва.

(3) Индивидуалната подготовка на резервистите се провежда в специализирани учебни центрове, учебни центрове към военни училища и военни академии, както и във военни формирования.

(4) Колективната подготовка е насочена за постигане на съвместимост в действията на военните формирования.

(5) Колективната подготовка се провежда във военните формирования, за служба в които резервистите са сключили договор.

(6) Планирането, организирането и провеждането на индивидуалната и колективната подготовка на резервистите се осъществява по ред и условия, определени в правилника за прилагане на закона.

Чл.50. (1) Резервистите на разположение за активна служба се извикват на активна служба за подготовка в състава на военните формирования не повече от 3 пъти в една календарна година, като общата продължителност за годината не може да надвишава 15 календарни дни.

(2) Средствата за основно и допълнително възнаграждение на резервистите по ал. 1 са за сметка на военното формирование.

(3) За извикването на резервиста за изпълнение на активна служба по ал.1 се уведомява работодателя/органа по назначаването му от органите по военния отчет.

Чл.51. (1) Резервистите от териториалния резерв се извикват на активна служба за подготовка не повече от два пъти в една календарна година, като общата продължителност за годината не надвишава 10 календарни дни.

(2) Не по-късно от 60 календарни дни преди подготовката органите по военния отчет уведомяват работодателя/органа по назначаването на резервиста за времето, местото и продължителността на подготовката.

Чл.52. Разходите за път на резервиста от местоживеенето до мястото за подготовка и обратно са за сметка на бюджета на Министерство на отбраната, респективно на областната управа или общината.

Чл.53.(1) Резервистите на разположение за активна служба се извикват на активна служба за обучение в курсове за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификация не повече от веднъж за две календарни години, като общата продължителност на обучението не може да надвишава 14 календарни дни.

(2) Не по-късно от 60 календарни дни преди курса органите по военния отчет уведомяват работодателя/органа по назначаването на резервиста за времето, местото и продължителността на курса.

(3) Резервисти, извикани на активна служба в специализирани учебни центрове и учебни центрове към военни училища и военни академии за участие в курсове за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификация, се зачисляват с писмена заповед на ръководителя на съответния учебен център, военно училище или военна академия.

(4) След завършване на обучението по ал.1 информацията за проведеното обучение на резервиста се изпраща до органите по военния отчет и до военното формиране на резервиста.

(5) Когато резервистът е извикан на активна служба за обучение в курсове за подготовка или за повишаване на квалификацията извън състава на военно формиране, той получава само основно месечно възнаграждение или част от него, пропорционално на продължителността на активната служба, умножена по 0.75.

Чл.54. Резервистите, успешно завършили военна подготовка или курс за повишаване на квалификацията или преквалификация, могат да бъдат повишавани в следващо военно звание и длъжност по ред и условия, определени в правилника за прилагане на закона.

Чл.55. (1) Гражданите на Република България преминават обучение за усвояване на знания за отбрана на страната и защита на отечеството и за действия при екстремни ситуации през последните две години на средното си образование, съгласно изготвена от министъра на отбраната и министъра на вътрешните работи учебна програма, утвърдена от министъра на образованието, младежта и науката, а за общинските училища – от кметовете на общините.

(2) Към граждански висши училища, военни академии и висши военни училища се разкриват курсове по начална и/или специална военна подготовка от министъра на отбраната, съгласувано с техните ръководства и с министъра на образованието, младежта и науката.

(3) Организацията на обучението по ал. 1 и 2 се извършва при условия и по ред, определени с наредба на Министерския съвет по предложение на министъра на отбраната и министъра на вътрешните работи, съгласувано с министъра на образованието, младежта и науката.

(4) Финансовото осигуряване на обучението по ал. 1 и ал. 2 е за сметка на държавния бюджет.

Чл.56. (1) Българските граждани без военна подготовка, желаещи да преминат курс за начална и/или специална военна подготовка, трябва да отговорят на следните изисквания:

1. да са пълнолетни граждани на Република България и да нямат друго гражданство;

2. да са годни и психологически пригодни за военна служба;

3. да не са по-възрастни от - 32 години;

4. да не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер;

5. срещу тях да няма образувано наказателно производство за умишлено престъпление от общ характер;

(2) След успешно завършване на началната военна и/или специална военна подготовка, лицата по ал. 1 могат да сключат договор за служба в доброволния резерв.

(3) На лицата по ал.2 със заповедта за приемане на служба в доброволния резерв се присвоява военно звание по ред и условия, определени в правилника за прилагане на закона.

Глава пета

ЗАПАС

Чл.57. (1) Запасът от личен състав включва запасни с военно звание, които притежават военна или друга специална подготовка, не са сключили договор за служба в доброволния резерв, и са:

1. били на военна служба;

2. отслужили наборна военна служба или са завършили успешно курс по военна подготовка.

(2) Запасните за нуждите на резервите по чл. 4 трябва да са били държавни служители в съответното министерство или ведомство и да притежават необходимата категория и специална подготовка.

(3) Военните формирования на въоръжените сили и структурите по чл. 4 за военно време се комплектуват с личен състав от запаса по реда и условията, определени в наредбата на Министерския съвет по чл. 128, ал.2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл.58. (1) Запасните са първа и втора категория.

(2) Първа категория са:

1. освободени от военна служба военнослужещи, независимо от техния пол, за които към момента на зачисляването им в запаса са налице следните изисквания:

а) не са изтекли 5 години от датата на заповедта за освобождаването им от военна служба;

б) не са освободени от военна служба поради настъпила негодност за военна служба, установена от компетентните здравни органи;

в) не са навършили 50 години за мъжете и 45 години – за жените.

2. български граждани от мъжки пол, отслужили наборна военна служба, за които към момента на зачисляването им в запаса са налице следните изисквания:

а) не са изтекли 10 години от датата на заповедта за уволнението им от наборна служба;

б) не са уволнени по време на наборната военна служба поради настъпила негодност за военна служба, установена от компетентните здравни органи;

в) не са навършили 45 години.

(3) Втора категория са:

1. освободени от военна служба военнослужещи, независимо от техния пол, за които към момента на зачисляването им в запаса са налице следните изисквания:

а) не са освободени от военна служба поради настъпила негодност за военна служба, установена от компетентните здравни органи;

б) не са навършили 55 години – за мъжете и 50 години – за жените.

2. български граждани от мъжки пол, отслужили наборна военна служба, за които към момента на зачисляването им в запаса са налице следните изисквания:

а) не са уволнени по време на наборната военна служба поради настъпила негодност за военна служба, установена от компетентните здравни органи;

б) не са навършили 50 години.

3. български граждани, независимо от техния пол, годни за служба в резерва, които към момента на зачисляването им на служба са получили обща и специална военна подготовка и не са навършили 50 години – за мъжете и 45 години – за жените.

Чл.59. (1) Мобилизационното назначение на запасните се дава от органите по военния отчет чрез връчване на повиквателна заповед.

(2) Мобилизационно назначение се дава на запасните първа категория. При недостиг на запасни от първа категория, мобилизационно назначение се дава на запасните от втора категория.

(3) При недостиг на запасни от първа и втора категория, мобилизационно назначение може да се даде на военноотчетни лица с военна или друга специална подготовка.

Чл.60 (1) Пределната възраст за служба в запаса е 60 години за мъжете и 55 години за жените.

(2) Пределната възраст за служба в запаса за лицата, прекратили служебните си правоотношения с министерствата и ведомствата по чл. 4 е 65 години за мъжете и 60 години за жените.

Глава шеста

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ТЕХНИКА ЗА НУЖДИТЕ НА РЕЗЕРВА

Чл.61. За комплектуване на военните формирования и структурите на териториалния резерв по чл. 5 се определят транспортни средства, трактори, инженерни машини, подвижни подемно транспортни машини, съдове за горивосмазочни материали и други видове техника.

Чл.62. (1) Техниката за нуждите на резерва е:

1. техника-резерв с договор за предоставяне;
2. техника-запас.

(2) Военните формирования и структурите от териториалния резерв по чл. 5 се комплектват с техника-резерв чрез договор за предоставяне, сключен със собствениците ѝ.

(3) Военните формирования на въоръжените сили и структурите по чл. 4 за военно време се комплектват с техника-запас по реда и условията, определени с наредбата на Министерския съвет по чл. 128, ал.2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл.63.(1) Техниката-резерв се определя след провеждане на конкурс.

(2) Условията и редът за провеждане на конкурсите се определят в правилника за прилагане на закона.

Чл.62. (1) Договор за предоставяне на техника-резерв се сключва със собствениците на техниката и министъра на отбраната, респективно областния управител, кмет на община или оправомощено длъжностно лице.

(2) Екземпляр от договора се съхранява в собственика, в органите по военния отчет и във военното формирование, за чиито нужди е сключен договора, респективно в областната или общинската администрация.

(3) Условията и реда за сключване, изменение и прекратяване на договора за предоставяне на техника-резерв се определя в правилника за прилагане на закона.

Чл.63. С договора за предоставяне на техника се определят:

1. единицата или единиците техниката и формированието/структурата, за което се предоставя;
2. правата и задълженията на страните по договора относно:
 - а) поддържане на техниката в изправност и готовност за ползване;
 - б) периодично предоставяне на актуална информация за нейното състояние;
 - в) обезщетението на собственика при разположение и извикване за актино ползване на техниката от териториалния резерв в мирно време;
 - г) състояние на техниката при връщането ѝ на собственика;
3. редът за извикване, мястото и срока за явяване на техниката;
4. предвидените неустойки при виновно неизпълнение на договора.

Чл.64.(1) Максималният срок на договора за предоставяне на техника-резерв не може да бъде по-голям от 5 години.

(2) Действието на договора за предоставяне на техника може да се удължи по желание на страните по договора, но за не повече от срока по ал. 1.

Чл.65. Договорът за предоставяне на техника-резерв се прекратява преди изтичане на срока, без всяка една от страните да дължи предизвестие, в следните случаи:

1. по взаимно съгласие на страните, изразено писмено;
2. при настъпила негодност за експлоатация на техниката;
3. неизпълнение на задължение по договора.

Чл. 66 (1) Договорът за предоставяне на техника може да бъде прекратен с писмено предизвестие от собственика на техника-резерв до министъра на отбраната, респективно до областен управител, кмет на община или до оправомощеното длъжностно лице.

(2) Срокът на предизвестие е 3 месеца и започва да тече от деня, следващ получаването на предизвестие. Предизвестие може да бъде отеглено до изтичането му със съгласието на министъра на отбраната, респективно на областен управител, кмета на община или оправомощеното длъжностно лице.

Чл. 67 (1) Договорът за предоставяне на техника се прекратява с писмено предизвестие от министъра на отбраната, респективно от областния управител, кмет на община или оправомощеното длъжностно лице при:

1. решение за намаляване на числеността на техниката-резерв;
2. при промяна в изискванията за техниката.

(2) Срокът на предизвестие е 1 месец и започва да тече от деня, следващ получаването на предизвестие

Чл.68. (1) Договорът за предоставяне на техника за военните формирования се прекратява с писмена заповед на министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Договорът за предоставяне на техника за териториалния резерв се прекратява с писмена заповед на съответния областен управител, кмет на община или оправомощено длъжностно лице.

Чл.69. Собственикът на техниката-резерв с договор за предоставяне има право на:

1. предимство при провеждане на конкурси за обществени поръчки, при равни други условия;
2. възстановяване от държавния бюджет на разходите за извършване на годишен технически преглед, както и на допълнителни разходи за монтиране на специални съоръжения на техниката при предоставянето ѝ.

Чл.70. (1) Органите по военния отчет определят по видове техниката-запас, предназначена за комплектуване на военните формирования на въоръжените сили и на структурите на министерствата и ведомствата по чл. 4, и ѝ дават

мобилизационно назначение, чрез връчване на собствениците ѝ на повиквателна заповед.

(2) Техниката-запас се извиква при обявяване на военно положение или положение на война, чрез активиране на повиквателната заповед.

(3) В случай, че техниката се предоставя заедно с лицата, които я управляват, тези лица са длъжни да я съпровождат и управляват след извикването в резерва или запаса, по ред, установен в правилника за прилагане на закона.

Чл.71. Органите по водене на военния отчет организират и провеждат преглед на готовността за използване на техниката-резерв и техниката-запас по ред и условия, определени в наредба на Министерския съвет за военния отчет.

Глава седма

ВОЕНЕН ОТЧЕТ

Раздел I

Водене на военния отчет

Чл.72.(1) Военният отчет на гражданите и техниката се води от органите по военния отчет.

(2) Военният отчет на гражданите се води по постоянен адрес, а на техниката - по адресна регистрация /постоянен адрес/ на собственика и.

Чл.73. (1) Военният отчет на гражданите включва отчета на резервистите и запасните, както и отчета на:

1. всички мъже-български граждани, навършили 18 години;
2. жени-български граждани, навършили 18 години, които упражняват професии и специалности, необходими на въоръжените сили, определени в наредба за военния отчет.

(2) Вписването и отписването на гражданите от военен отчет се извършва служебно.

(3) Командирите/началниците/ръководителите на военнослужещите, освободени от военна служба и на прекратилите правоотношенията си служители от министерствата и ведомствата по чл. 4 изпращат в 30-дневен срок копие от заповедта за отчисляване от списъчния състав на военното формирование или структура и военноотчетните документи в органите по военния отчет по постоянния адрес на лицето.

Чл.74. (1) Българските граждани без военна или друга специална подготовка са военноотчетни лица.

(2) Пределната възраст за водене на военен отчет на лицата по ал.1 е 60 години за мъжете и 55 години за жените.

Чл.75. Задълженията по военния отчет на българските граждани се прекратяват при:

1. навършване на пределна възраст за водене на военен отчет;
2. настъпила негодност за военновременна служба, установена по реда и условията, определени в акта на министъра на отбраната по чл. 141, ал.2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;
3. приемане на военна служба;
4. възникване на служебно правоотношение с министерства и ведомства по чл.4 ;
5. освобождаване или лишаване от българско гражданство;
6. смърт.

Чл.76. (1) На военен отчет се вписват служебно българските граждани от мъжки пол, навършили 18 години, по данни предоставени от службата „Гражданска регистрация и административно обслужване” на съответната община.

(2) Данните по ал. 1 съдържат трите имена, ЕГН, постоянен, настоящ адрес и гражданство.

(3) Общинската администрация е задължена:

1. да осигурява данните по ал. 1 и 2 ежегодно до края на месец ноември, за навършващите 18 години през следващата година;

2. да предоставя ежемесечно на органите по военния отчет промените в данните по ал. 2.

(4) Органите по военния отчет имат право на достъп до личните данни на водещите се на военен отчет, съхранявани в автоматизирани информационни фондове на Единна система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението.

(5) За предоставена информация по ал.4 не се заплаща такса.

Чл.77. (1) Българските граждани със професии и специалности, необходими за въоръжените сили, се вписват служебно на военен отчет от органите по военния отчет по постоянния им адрес.

(2) Данните по ал. 1 се предоставят на органите по военния отчет от съответните училища, колежи и университети.

Чл.78.(1) На военен отчет се вписва служебно годната за експлоатация техника, необходима за военните формирования от въоръжените сили и структурите по чл. 4 и чл. 5.

(2) Техниката без договор за предоставяне и без мобилизационно назначение е военноотчетна техника.

(3) Вписването и отписването от военен отчет на техниката се извършва служебно.

(4) Данните необходими за вписването и отписването на техниката на и от военен отчет се предоставят на органите по военния отчет от съответните министерства и ведомства.

(5) За предоставената по ал.4 информация не се заплаща такса.

Чл.79.(1) За потребностите на военния отчет в органите по военния отчет се създават и поддържат:

1. регистър на доброволния резерв;
2. регистър на запаса;
3. регистър на военноотчетните лица;
4. регистър на техниката.

(2) Редът за създаването, воденето и съхранението на регистрите се определя в наредба на Министерския съвет за военния отчет.

Чл.80. За осигуряване на военновременната дейност на страната запасните, военноотчетните лица и техника се отсрочват от повикване във въоръжените сили при мобилизация, по ред и условия, определени с акт на Министерския съвет.

Чл.81. Воденето на отчета на военноотчетните лица и техниката в мирно и във военно време, условията и реда за издаване на военноотчетни документи от органите по военния отчет се регламентира в наредба на Министерския съвет за военния отчет.

Раздел II

Задължения по военния отчет

Чл.82. Резервистът е длъжен:

1. да съхранява и пази от повреждане и изгубване военноотчетните си документи;
2. при извикване за справка да се яви лично в органите по военния отчет, където се води на отчет;
3. при изгубване/кражба на военно отчетни документи да се яви в 7-дневен срок от установяването в органите по военния отчет за издаване на нови;
4. при промяна на постоянния адрес или настоящия адрес в 7-дневен срок от извършване на промяната да уведоми органите по военния отчет, където се води на отчет;
5. при напускане на страната, не по-късно от 7 дни преди напускането да уведоми органа по военния отчет, където се води на отчет;
6. при всяка трайна промяна в здравословното състояние, която би могла да доведе до невъзможност да изпълни задълженията си, да уведоми в едномесечен срок от настъпването на промяната органа по военния отчет и представи медицинско свидетелство, издадено по установения в страната ред;
7. да уведоми органите по военния отчет, за всяка промяна, настъпила в трудовото или служебното му правоотношение, в 30-дневен срок от настъпването ѝ.

Чл.83. Освободените от военна служба и служителите с прекратени правоотношения от министерствата и ведомствата по чл. 4 са длъжни в 30-дневен срок от датата на отчисляването им да се явят в органите по военния отчет по постоянен адрес за вписване на военен отчет.

Чл.84. Запасният е длъжен:

1. да уведоми органите по военния отчет при трайна промяна в здравословното състояние, водещо до негодност за военновременна служба в едномесечен срок от настъпването на промяната;
2. при напускане на страната за повече от 1 година да уведоми не по-късно от 3 дни преди напускането и след завръщането в органите по военния отчет, където се води на отчет;
3. при повикване да се яви в органите по военния отчет, където се води на отчет;
4. при промяна на постоянния адрес или настоящия адрес в 7- дневен срок от извършване на промяната да уведоми органите по военния отчет, където се води на отчет.

Чл.85. Собственикът на техниката-резерв е длъжен:

1. да уведоми органите по военния отчет за всяка промяна в собствеността, регистрацията и местопребиваването на всяка единица техника в 14-дневен срок от настъпването на промяната;
2. да уведоми в 14-дневен срок органите по военния отчет за всяка промяна в техническото състояние на техниката, което води до невъзможност за ползване по предназначение;
3. при повикване да се яви в органите по военния отчет, където се води на отчет;
4. в случаите, когато единицата техника напуска страната за повече от шест месеца, да се яви не по-късно от 3 дни преди напускането в органите по военния отчет, където се води на отчет.
5. да осигурява условия за провеждане на преглед на готовността за предоставяне на техниката-резерв.

Чл.86. Собственикът на техниката-запас е длъжен:

1. при оповестяване да достави техниката в експлоатационна исправност в срок и място, определени в повиквателната заповед;
2. да уведоми органите по военния отчет за всяка промяна в собствеността, регистрацията и местопребиваването на всяка единица техника в 14-дневен срок от настъпването на промяната;
3. при напускане на страната за повече от 1 година да уведоми не по-късно от 5 дни преди напускането в органите по военния отчет, където се води на отчет;
4. да уведоми в 14-дневен срок органите по военния отчет за всяка промяна в техническото състояние на техниката, което води до невъзможност за ползване по предназначение;
5. да осигурява условия за провеждане на преглед на готовността на техника-запас с мобилизационно назначение.

Чл.87. (1) (1) Министерството на правосъдието уведомява органите по военния отчет за приелите, лишените и отказалите се от българско гражданство в 14-дневен срок от извършването.

(2) Началниците на областните служби „Изпълнение на наказанията” към Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" уведомяват органите по военния отчет по постоянния адрес на военноотчетните лица, в 14-дневен срок за приведеното в изпълнение/изтърпяното наказание „пробация”.

Чл.88. Началниците на местата за изтърпяване на наказания лишаване от свобода са длъжни в 14-дневен срок от приемането/освобождането/ на военноотчетни лица, да уведомят органите по военния отчет по постоянния им адрес.

Чл.89. Дипломатическите и консулските представителства на Република България оказват съдействие за водене на военния отчет на българските граждани, намиращи се в съответната страна или консулски окръг.

Чл.90. Органите по военния отчет извършват административни услуги на гражданите. Таксите за извършените услуги се определят с акт на Министерския съвет.

Глава осма **АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

Чл.91. Длъжностното лице, което не изпълни задължение възложено му с този закон се наказва с глоба в размер от 250 до 1800 лв.

Чл.92. Резервист, който не изпълни задължение възложено му с този закон, се наказва с глоба в размер от 500 до 1500 лв.

Чл. 93. Запасен, който не изпълни задължение, възложено му с този закон се наказва с глоба в размер от 250 до 1000 лв.

Чл.94. Собственик на техника, който не изпълни задължение, възложено му с този закон се наказва с глоба от 1500 до 5000 лв.

Чл. 95. При изгубване на военноотчетен документ, задължените по този закон лица, се глобяват от 20 до 50 лв.

Чл.96. (1) Нарушенията по чл. 91 до 95 се установяват с актове на длъжностни лица, определени от ръководителите на органите по военния отчет, а наказателните постановления се издават от определени от началника на Централното военно окръжие длъжностни лица.

(2) Редовно съставените актове по този закон имат доказателствена сила до доказване на противното.

(3) Свидетел по акта може да бъде и служебно лице.

(4) Актовете по този закон се считат за редовно връчени и ако са изпратени по пощата с обратна разписка по постоянния адрес на извършителя, независимо дали същият го е получил.

(5) За неуредените в този закон случаи по установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления, се прилагат разпоредбите на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл.97. Събраните суми от наложените глоби постъпват в бюджета на Министерството на отбраната за финансиране на дейността на органите по военния отчет, свързани с прилагането на този закон.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон „мобилизационно назначение” е длъжността, посочена в повиквателната заповед, която запасният заема при извикване на военновременна служба.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (1) В срок до 6 месеца от влизането на закона в сила Министерският съвет приема Правилник за прилагане на закона и други подзаконови актове предвидени в този закон.

(2) В срок до 6 месеца от влизането на закона в сила Министерският съвет внася в Народното събрание предложение за числеността на резерва на въоръжените сили.

§ 3. В срок до 6 месеца от датата на издаването на актовете по § 2 министърът на отбраната чрез органите по военния отчет привежда структурата, организацията, подготовката и отчета на резерва, както и военния отчет на българските граждани в съответствие с изискванията на закона.

§ 4. Длъжностните наименования и възнагражденията на цивилните служители в Централното военно окръжие се приравняват на длъжностните наименования и възнагражденията на цивилните служители по служебно или по трудово правоотношение в изпълнителна агенция към министъра на отбраната.

§ 5. Военните звания на лицата от постоянния и мобилизационния резерв по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България се запазват.

§ 6. В Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн. ДВ. бр.35 от 2009г., изм. бр.74, бр.82, бр.93, бр.99 от 2009г., изм. бр.16, бр. 88, бр.98, бр. 101 от 2010г., изм. бр. 23 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл.27, т.9 се изменя така:
„9. предложения за числеността на резерва и запаса.”
2. В чл.43, ал. 2, т. 1 след думата „резерва” се добавя „и запаса”.
3. В чл.45, ал. 4, т. 1 след думата „резервисти” се поставя запетая и се добавя „запасни”.
4. В чл. 60е след думата „резерва” се добавя „и запаса”.

5. В чл. 70, ал.1 думата „постоянния” се заменя с „доброволния”.

6. Чл. 116 се изменя така:

„(1) От часа и деня на обявяване на положение на война или на военно положение започва военновременната служба на:

1. военнослужещите и служителите по чл.50, ал.2;

2. резервистите на активна служба във въоръжените сили;

(2) Резервистите на разположение за активна служба и запасните се смятат на военновременна служба от момента на оповестяването им от органите по военни отчет.

(3) За лицата, които не са положили военна клетва, военновременната служба започва след полагането на клетвата.”

7. В чл.129, ал. 4 след думата „резервистите” се поставя запетая и се добавя „запасните”.

8. В чл.226 м, ал. 1 след думата „резервисти” се поставя запетая и се добавя „запасни”.

9. Глава осма „Резерв на въоръжените сили. Военен отчет на гражданите.” се заличава.

10. В § 1, т.4 от Допълнителната разпоредба думата „в резерва” се заменя с „във военно време”.

11. § 10 от Преходните и заключителни разпоредби се отменя.

§ 7. В Закона за военноинвалидите и военнопострадалите (обн., ДВ, бр. 27 от 2005 г., изм., бр. 88 от 2005 г., изм. и доп., бр. 110 от 2008 г., бр. 35 от 2009 г., изм., бр. 16 от 2010 г., бр. 23 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл.3, ал.1 след думите „постоянния резерв” се добавя „доброволния резерв и запаса”.

2. В чл.4, т.1 след думите „постоянния резерв” се добавя „доброволния резерв или запаса”.

§ 8. Законът влиза в сила 01.01.2012 г.